

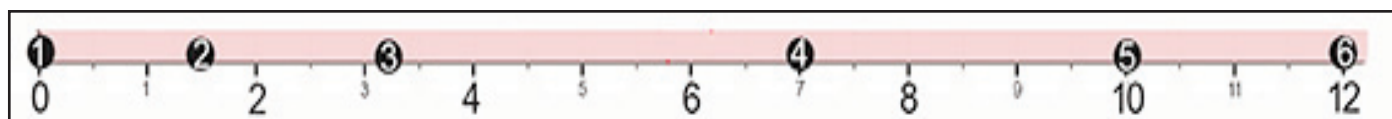

Sender de la Mediterrània

Tram: Deltebre - Amposta

20 de desembre 2025

Associació Excursionista d'Etnografia i Folklore
 Pou de la Figuera, 15 bxs 08004 Barcelona - tel: 623 422 942
 c/e: infoaeef@gmail.com - www.aeef-barcelona.org/gr92

Sortida de Barcelona: Xamfrà dels carrers Consell de Cent i Lepant (Metro L2 Monumental, a 150 metres, i L5 Sagrada Família, a 300 metres) i Tram T-4 Monumental).

Hora de sortida: 7:00

Longitud: 12,000 km aprox.

Durada: 3:30 h. aprox.

Desnivells: insignificats.

Menjars a càrrec del participant: Esmorzar en àrea de servei i dinar al final de la caminada.

Itinerari:

iniciarem la caminada a la part nord del pont Lo Passador, després de creuar el riu Ebre anirem a la dreta, deixarem a la dreta l'antic embarcador de Sant Jaume Denveja i prendem a l'esquerra el denominat camí de Sant Jaume Denveja, que coincideix amb el GR 92 i el GR 99, que és el camí de Sirga que va paral·lel amb el riu a la dreta i en molts trams amb baranes de fusta; passats uns 1000 metres ens quedarà a la dreta el mirador Vaporet Anita; continuem pel camí que seguïem i aviat tindrem a la dreta la illa de Gràcia, passats uns 1800 metres deixarem a la dreta una zona de descans i a l'esquerra l'accés al llogaret de Balada i continuarem pel camí que seguïem; passats uns 2700 metres tindrem a la dreta la illa de Sapinya; uns 1800 metres més endavant deixarem a l'esquerra IRTA Amposta, Estació Experimental de l'Ebre; continuarem per la pista que seguïem, més endavant deixarem a la dreta la depuradora d'Amposta i passats uns 3000 metres des de IRTA arribarem al final de la caminada a l'aparcament de la Caseta de Paco Furest.

Deltebre – pont Lo Passador

Es una infraestructura viària que uneix les poblacions de Sant Jaume d'Enveja (Montsià) i Deltebre (Baix Ebre). És el darrer pont sobre el riu Ebre abans de la desembocadura.

Es tracta d'un pont metàl·lic de 250 metres de longitud i 19,3 metres d'amplada. La plataforma del pont està dividida en dues parts diferenciades: una de 8 metres d'amplada destinada a la circulació de vehicles de motor, i una altra de 7,8 metres per a vianants i ciclistes, amb bancs i miradors per contemplar el paisatge de l'Ebre.

És un pont penjant, suspès per quatre cables metàl·lics amb traçat parabòlic que s'ancoren en el tauler. La seva estructura és mixta, formada per un calaix metàl·lic i una llosa superior de formigó armat. Amb només dos pilars, que s'enfonsen 45 m dins la llera, salva el riu formant tres trams, dos laterals de 68 metres i un de central de 112.

El riu es creuava amb les barques o transbordadors que havien prestat aquest servei sense interrupció des de l'any 1849.

El pont, amb el seu nom, ret homenatge a la figura del patró de barca i a l'antic ofici de passador. Té instal·lada una exposició sobre la història dels transbordadors i dels antics barquers. Es va obrir al trànsit el dijous 30 de setembre de 2010.

Camí de Sirga

Un camí de sirga és un camí construït al llarg de rius o canals al llarg del qual persones o animals (ases, mules, bous o cavalls de tir) estiren embarcacions de mercaderies mitjançant una sirga. El mot sirga designa tant la corda com la tècnica de navegació.

Els principis d'Arquímedes i de la inèrcia fan que amb esforços relativament petits poden arrossegar-se càrregues prou feixugues. Lògicament, per poder passar amb la corda, no hi pot trobar-se cap obstacle (pal, arbre...) entre el camí i la via navegable.

Al riu Ebre eren típics els llaguts sirgats per mules desapareguts en data relativament recent. A les zones humides d'Europa amb una xarxa densa de canals el transport de mercaderies amb barques sirgades va ser important fins a la segona guerra mundial.

Balada

És un petit poble situat just davant de l'illa de Gràcia, tocant al riu Ebre. Pertany als termes municipals d'Amposta i de Sant Jaume d'Enveja. Curiosament, la separació entre els dos termes municipals als que pertany es localitza en les dues bandes del seu únic carrer, el carrer Sant Cristòfol.

Dins del nucli hi destaca la presència d'un baladre de grans dimensions, el baladre de Balada, un arbust que ha esdevingut l'emblema d'aquesta petita localitat. Per les seves extraordinàries dimensions, aquest baladre ha estat catalogat com a Arbre Monumental. És un poble molt petit però fa unes dècades havia acollit prop de vint famílies.

Amposta

El principal sector de l'economia de la ciutat era fins ben entrat el segle xx l'agricultura, sobretot l'arròs i els regadius. Actualment l'economia està diversificada.

Certs autors situen la ciutat romana *Hibera Iulia Ilercavonia-Dertosa* a Tortosa, altres autors pensen més aviat que havia estat als afores d'Amposta, com que, segons Titus Livi, els romans hi van arribar, venint de *Tarraco*, després de travessar el riu.

En una terrassa sobre el riu, al nucli antic d'Amposta, és probable que els romans establissin un punt de vigilància, ja que el nom Amposta derivaria del llatí *ab posta o amni imposita*, que significa 'posada sobre el riu'. També s'han trobat restes d'una vila romana a la vora del turó de la torre de la Carrova.

Els àrabs van establir una fortificació de vigilància del riu, sobre l'antic poblat ibèric. Les primeres notícies que hi ha d'Amposta daten del 1098, abans de la conquesta cristiana. Aquell any, el comte de Barcelona Ramon Berenguer III va pactar amb el seu cosí, el comte Artau II de Pallars, que li cediria en feu el lloc d'Amposta a canvi del seu ajut en la conquesta d'aquestes terres, a canvi Artau hi havia de construir un castell que guardés l'entrada de l'Ebre.

La façana fluvial d'Amposta, té com tret distintiu les façanes dels edificis abocades al riu, com la casa Lafont, la casa López i Soler i el molí de Miralles, però hi destaquen dos elements:

El Pont Penjant:

Símbol de la ciutat, construït entre el 1915 i el 1920.

Va ser el segon pont penjant del món construït amb el sistema de formigó armat, després del pont de Brooklyn de Nova York, en el qual està inspirat.

Fa 24 metres d'alçada i el tram total és de 134 m. Està caracteritzat pels dos pilars de pedra en forma d'arc de triomf d'estil historicista, a cada riba del riu i per la seva estructura metàl·lica sostinguda per cables.

La superfície del pont té una amplada d'uns 8-10 m i presenta la calçada per a vehicles, d'un carril per sentit, a més de dues vies laterals per vianants. Els grans blocs pilars de pedra presenten tres registres d'alçada: l'inferior, des de la vora del riu fins a la via circulatòria, amb una arcada de mig punt; el segon amb una arcada quasi el·líptica i apuntada, amb una notable clau central; i el tercer, amb els coronaments superiors, amb tres obertures centrals amb els escuts reial i municipal al damunt i flanquejades per dues quasi torres.

El Castell d'Amposta:

El desaparegut castell fou construït al segle XII per l'Orde de l'Hospital i destruït durant la guerra civil catalana. Actualment és un recinte arqueològic.

El recinte de l'antic castell s'emplaça dintre el nucli urbà d'Amposta, a la confluència entre la plana deltaica i la terrassa quaternària de l'Ebre, en un punt que la darrera forma un sortint prominent sobre l'aigua. El riu li feia de defensa natural als costats nord i oest, i als costats sud i est es va excavar per a la defensa un sistema de doble fossat sec concèntric en forma de lletra L amb el riu als seus dos extrems, generant dos recintes separats i aïllats, el recinte principal i un recinte entre fossats.

Del recinte principal es conserva en un dels llenços que mira al riu, quasi a nivell d'aigua i envoltat per restes de mur, un arc cec ogival d'estil gòtic fet de dovelles i una alçada que supera els sis metres, que tenia funció de suport de l'emmurallament medieval. També es conserven al costat de l'entrada i adossades a la muralla andalusina sis estances alineades i semisoterrades del segle XIV-XV bastides amb carreus de pedra sorrenca i grans lloses de pedra al terra. Segurament l'avituallament i el pagament de delmes en espècies requerí la construcció d'espais soterrats per a emmagatzematge. A la part est del recinte, contra el riu i separada per un tercer fossat que l'aïllava de la resta del recinte formant un recinte independent, s'emplaçava la zona noble del castell anomenada Celòquia, objecte d'una reconstrucció conceptual contemporània.

pont d'Amposta

PROPERA SORTIDA GR 92.- 24 de gener: Amposta - La Ràpita)

PROPERA SORTIDA VIA AUGUSTA.- 10 de gener: Badalona - Barcelona

(final de la variant per la costa de la via Augusta)

Podeu trobar tota la informació d'aquestes activitats al web: www.aeef-barcelona.org

Tel. d'incidències solament per durant l'excursió: 600 741 542